

Fietsen door bos en Binnenveld

Een fietsroute van IVN Veenendaal-Rhenen

Start- en eindpunten

- 'Bosrestaurant Overberg', voorheen 'De Holle Boom', Dwarsweg 63a, Overberg. Route beginnen bij KNP 20.
- Restaurant '3 Zussen', Kerkewijk 115, Rhenen, bij KNP 85. Route beginnen bij KNP 85.

Afstand

De route is ca. 34 km lang.

Samenvatting

Deze route volgt voor een groot deel de fietsknooppunten. De tocht gaat door het zuidoostelijke deel van de Utrechtse Heuvelrug en voor een kleiner deel door een stukje van de Gelderse Vallei. Houd rekening met een aantal stijgende en dalende gedeelten.

Kaartje

Op de laatste pagina van deze beschrijving bevinden zich een overzichtskaartje. Hierop staan nummers die verwijzen naar de extra informatie in de routebeschrijving.

IVN Natuurroutes app

De routes zijn ook op je smartphone te volgen. Gebruik hiervoor de IVN Natuurroutes app. De app is gratis te downloaden in Google Playstore of Apple Store. Met deze app heb je meer dan 500 wandelingen en fietsroutes én een digitale natuurgids op zak.

Tips en informatie

- De fietsknooppunten moeten in de aangegeven volgorde worden gereden. Indien tussen twee knooppunten van de route wordt afgeweken, staat dat vermeld in de routebeschrijving
- Gebruik tijdens het fietsen een kaart- of smartphonehouder
- De route kent hoogteverschillen
- Je volgt de route op eigen risico
- Controleer jezelf na afloop voor alle zekerheid: op "teken"

Verzoek

Opmerkingen over de route kun je sturen naar natuurpaden@ivnveenendaal-rhenen.nl.

IVN wenst je een prettige fietstocht!

Legenda

RA = rechtsaf
RI = richting
LA = linksaf

RD = rechtdoor
KNP = knooppunt

Start van de route vanaf Bosrestaurant Overberg

20	1 Bosrestaurant Overberg Dit restaurant droeg vroeger de naam 'de Holle Boom'. De holle boom zelf is inmiddels verdwenen, maar de oude naam is bij velen in de herinnering gebleven.
	<i>Ga vanaf de parkeerplaats RA RI KNP 47</i>
47	
	2 Slaperdijk Je rijdt de Slaperdijk op. Een slaperdijk is eigenlijk een reservedijk. In het verleden is de Grebbedijk tussen Rhenen en Wageningen bij hoogwater veelvuldig doorgebroken. Met als gevolg enorme wateroverlast in de Vallei en tot aan Amersfoort. Het Sticht Utrecht had veel meer overlast van het water dan Gelre. Er waren vaak conflicten tussen Gelre en Utrecht over het onderhoud. Sticht Utrecht legde tenslotte in 1653 op eigen grondgebied de Slaperdijk aan.
44	
16	
	3 Buffergebied Je komt hier door een gebied wat een buffer vormt tussen de bebouwing van Veenendaal en de natuur van de Utrechtse Heuvelrug. Wanneer dit gebied volgebouwd zou worden, zou de overgang tussen bebouwing en natuur abrupt verlopen, wat ten koste zou gaan van flora en fauna aan de rand van de Heuvelrug. Het is daarom belangrijk dat dit gebied een bestemming houdt die rust waarborgt. Rechts van de weg, ongeveer tegenover het kasteel, is in 2023 een dubbele rij meidoorn- en sleedoornstruikjes aangeplant. Zodra de struiken groot genoeg zijn, worden de twijgen gevlochten tot een ondoordringbare heg die daarmee als natuurlijke erfafscheiding fungeert. Het prikkeldraad zal dan worden verwijderd.
	4 Kasteel Prattenburg Links zie je kasteel Prattenburg. De gebouwen en het terrein ter grootte van 430 ha is in particulier bezit en het bosgebied is sinds 1992 opengesteld voor publiek. Het kasteel stamt uit 1887 en wordt bewoond door de familie Van Asch van Wijck. De familie bewoont al sinds 1694 het landgoed. Het gebied kenmerkt zich door de vele hoogteverschillen.
85	Start van de route vanaf Restaurant '3 Zussen'
	5 Rijksstraatweg De N416 is in 1846 aangelegd als Rijksstraatweg tussen de Betuwe (het Ingense Veer) en de Gelderse Vallei (treinstation De Klomp). In 1845 was het laatste deel van de Rijnspoorweg gereed gekomen, de treinverbinding tussen Utrecht en Arnhem. Rond 1920 werd deze weg overgedragen aan de provincie. De oostzijde van de weg werd rond 1932 gemarkeerd door betonnen palen, met daarop het provinciewapen. De palen staan ook wel bekend als zogenaamde Mussertpalen en komen uitsluitend voor in de provincie Utrecht. Mussert, een weg- en waterbouwkundige, werd vooral bekend vanwege zijn collaboratie met de nazi's en was medeoprichter van de NSB. Bij KNP 39, vlak voor de afslag naar links, is rechts in de berm zo'n paal te zien.

39	
	6 Kwintelooijen Na een kleine kilometer zie je rechts tussen de bomen door de zandafgraving Kwintelooijen. Dit gebied is nu een domein voor dagrecreatie. In 2023 is bij de parkeerplaats een horecagelegenheid verschenen, genaamd House of Birds. Tot 1989 is hier gedurende ca. 40 jaar zand gewonnen. Er zijn hier archeologische vondsten gedaan, daterend uit ca. 180.000 jaar geleden. Zo zijn er fossielen van de mammoet, sabeltandtijger en steppewisent gevonden, maar ook gereedschappen, zoals vuurstenen vuistbijlen. Er is een grote variatie in plantengroei. Wel 1555 verschillende plantensoorten zijn er waargenomen, waarvan er 70 op de rode lijst staan.
	7 Moestuin De Duiventoren Links van de weg ligt een laantje met aan weerszijden jonge fruitbomen. Aan het eind van het fruitbomenlaantje ligt een moestuin die onderhouden wordt door vrijwilligers van IVN Veenendaal-Rhenen. Op dinsdagochtend en vrijdagmiddag, als de IVN-tuinierders daar aan het werk zijn, kun je er gerust een kijkje komen nemen. Uiteraard wordt er biologisch getuinierd.
	8 Landgoed Remmerstein Iets verderop rechts van de weg ligt de toegangspoort van Landgoed Remmerstein, een particulier bezit. Het oorspronkelijk kasteel Remmerstein wordt al in de 15e eeuw genoemd en stond aan de linkerkant van de weg. Uit het steenpuin van het oude Huis Remmerstein is later de duiventoren gebouwd. Het huidige landhuis dateert uit 1912.
38	
34	
51	
27	9 Watermolentje Het waterpeil in de sloten wordt geregeld met stuwen en watermolentjes. Op de kruising met het Valleikanaal staat zo'n watermolentje.
	10 Bisschop Davidsgrift (Valleikanaal) Bisschop David van Bourgondië van Utrecht gaf in de 15e eeuw opdracht om dit kanaal te graven. Hierdoor kon de turf op grote schaal vervoerd worden, maar ook kon de waterhuishouding gereguleerd worden. Van 1473 tot 1481 werd aan het kanaal gegraven. Om conflicten met Gelre te voorkomen liep het vanaf de Rijn geheel over Stichts grondgebied. Er werd gedeeltelijk gebruikgemaakt van de bedding van het riviertje de Kromme Eem. De gegraven turf ging naar Holland en Vlaanderen. De Antwerpse koopman Gilles van Schoonebeke had het nodig als brandstof voor zijn steenovens aldaar. Het kanaal loopt door een prachtig gebied met moeras- en weidevogels en veel bijzondere planten.
→ 26	

	11 Het Binnenveld Het Binnenveld is een uniek natuurgebied. Na WO II is het erg veranderd. Door afwatering en intensieve bemesting liep de biodiversiteit enorm terug. Moeras- en weidevogels kregen het steeds moeilijker door verdroging en voedselschaarste. Een gedeelte van het gebied heeft in 2014 de beschermde status van Natura2000 gekregen. Bescherming van flora en fauna is hard nodig vanwege de bijzondere bodem en de vegetatie die hier nog aanwezig is, zoals trilveen en blauwgraslanden. Aan de oostkant van het kanaal, behorend tot Gelderland, is in 2019 de voedselrijke toplaag afgegraven. Ook werd de waterstand verhoogd. Het Utrechtse deel (rechts) werd daarna aangepakt, zodat zich een aaneengesloten natuurgebied kan ontwikkelen.
	12 Kooikersbos Na anderhalve km fietsen vanaf KNP 27 zie je links een bosje waarin vroeger een eendenkooi was. Het kooikersbos bestond uit een meertje waar enkele smalle sloten (vangpijpen) op uitkwamen. Om de overvliegende eenden te lokken gebruikte de kooiker een aantal eenden. Door de gekortwiekte vleugels konden de lokeenden niet meer wegvliegen. Met behulp van zijn kooikershond werden de wilde eenden de vangpijpen ingejaagd. Deze werden daarna voor de consumptie verhandeld. Eendenkooien zijn een typisch Nederlands verschijnsel, ontstaan in de late middeleeuwen.
26	
	13 Fossiele eiken en stuw met vistrap Een stukje verderop staan de versteende overblijfselen, als stille getuigen uit een ver verleden, van oeroude veeneiken. Deze fossiele eiken van meer dan 7000 jaar oud zijn gevonden bij graafwerkzaamheden in het Binnenveld. Iets verderop ligt naast de stuw een vistrap, die het hoogteverschil in kleine stapjes overbrugt. Vissen hebben op die manier minder last van kunstmatige hindernissen als stuwen. Ze verplaatsen zich stroomopwaarts, omdat ze op zoek zijn naar voedsel of zuurstofrijk water, of om eitjes te leggen. Stroomopwaarts is het water meestal schoner, zodat de jonge visjes meer overlevingskansen hebben. Weidebeekjuffers vliegen boven het water of rusten op rietstengels langs de kant. De juffers zijn afhankelijk van zuurstofrijk water. <i>Stuw met vistrap</i>
11	
31	
53	Volg vanaf hier de routebeschrijving hieronder tot KNP 40 <i>Fiets bij KNP 53 RI KNP 33; na een halve km LA (De Dijk), dus niet verder naar KNP 33</i>
	14 Voormalig kasteel Ter Horst Na 750 m in een flauwe bocht heeft links in het veld ooit kasteel Ter Horst gestaan. Tussen de Stichtsen en de Geldersen woedde in de late middeleeuwen een langdurige strijd. Rond 1527 werd het door Gelre grondig verwoest en nadien niet meer opgebouwd. Het puin werd gebruikt om de stadsmuur van Rhenen te restaureren. Ook werd een deel gebruikt voor de bouw van kasteel Vredenburg in Utrecht. In 1942 werd het terrein geëgaliseerd. Er is niets meer van het kasteel zichtbaar. Wel liggen er ondergronds nog resten van fundamenteën.
	<i>Aan het eind van de weg LA (Cuneraweg)</i>
→ 64	

	<i>Deze weg volgen tot net buiten het dorp bij een voorrangsweg; ga daar RA, Boslandweg</i>
	15 Uitzicht op de Laarsenberg Links een fraai uitzicht op de noordelijke flank van de Laarsenberg.
	<i>Eerste weg RA, Bergweg</i>
	<i>Op T-splitsing LA, spoorweg en voorrangsweg oversteken</i>
	16 Uitzicht Ter hoogte van huisnr 20 heb je een schitterend uitzicht over de Gelderse Vallei.
	<i>Bergweg volgen, verderop kan het desgewenst over de ventweg</i>
64	<i>Aan het einde van de Bergweg de voorrangsweg oversteken; op fietspad RA en vervolgens gelijk LA, de Autoweg op</i>
	17 De Leemkuil Een klein stukje rechts van de zessprong bevindt zich een watertje dat "De Leemkuil" genoemd wordt. Een leemkuil (of leemput) is een groeve, al dan niet gevuld met water. Het leem werd gebruikt als bouw materiaal (voor vloeren of voor de afwerking van vlechtwanden), of voor de fabricage van baksteen. Ook werd leem gebruikt voor zowel erfverharding als voor het verharden van wegen. Na de afgraving bleven de leemkuilen vaak onbenut liggen, waardoor bijzondere flora en fauna zich kon ontwikkelen.
	 <i>De Leemkuil</i>
	<i>Op zessprong, exact bij de ingang van de parkeerplaats van De Leemkuil, fietspad schuin links nemen (Reumersweg)</i>
89	<i>Vlak voor verharde weg LA (fietspad volgen), einde fietspad RA, voorrangsweg oversteken en Defensieweg inrijden RI KNP 40</i>
40	Volg vanaf hier de routebeschrijving hieronder tot KNP 42
	<i>Bij KNP 40 voorrangsweg oversteken, LA door het klaphek; dit lemen pad - Let de Stigterpad - geheel over 1,3 km vervolgen</i>
	18 Let de Stigterpad Let de Stigter werd na haar politieke loopbaan voorzitter van Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug. Bij haar afscheid (2005) werd dit fietspad van Rhenen naar Driebergen naar haar vernoemd.
49	
	19 Grafheuvels Waar het fietspad vlak naast een zandweg loopt, zie je rechts enkele mooie grafheuvels. Veel grafheuvels werden opgeworpen in het neolithicum (nieuwe steentijd) en de bronstijd, zo tussen 2580 en 800 voor Christus. Vaak werden ze nog lange tijd gebruikt voor het plaatsen van nieuwe graven. Vaak met grafgraven. Zo'n grafheuvel was niet voor iedereen bedoeld. Alleen voorname personen en hun familieleden werden daarin begraven.
42	Ga RA en volg vanaf hier onderstaande routebeschrijving RI KNP 43
	<i>Bij Paddenstoel 22828/001 LA, RI Overberg. Dus niet niet verder naar KNP 43</i>
	<i>Bij Paddenstoel 22829 RI Overberg verhard fietspad blijven volgen, RI KNP 20</i>
20	Bosrestaurant Overberg
	Als je bij Restaurant '3 Zussen' bent gestart kun je de routebeschrijving vervolgen vanaf KNP 20

We hopen dat je een fijne fietstocht hebt gehad.

IVN Veenendaal-Rhenen heeft de volgende wandel- en fietsroutes beschikbaar:

Wandelroutes	Fietsroutes
• De Dennen • Egelmeer • Elsterberg • Grebbeberg • Langs Utrechtse spoor en dansende bomen • Pr8ige Heuvelrug Oost • Pr8ige Heuvelrug West • Prattenburg • Plantage Willem III	• Fietsen door bos en Binnenveld • Fietsen langs forten • Fietsen over Rug en Rijn • Fietsen langs grote graanmolens en groene grenzen

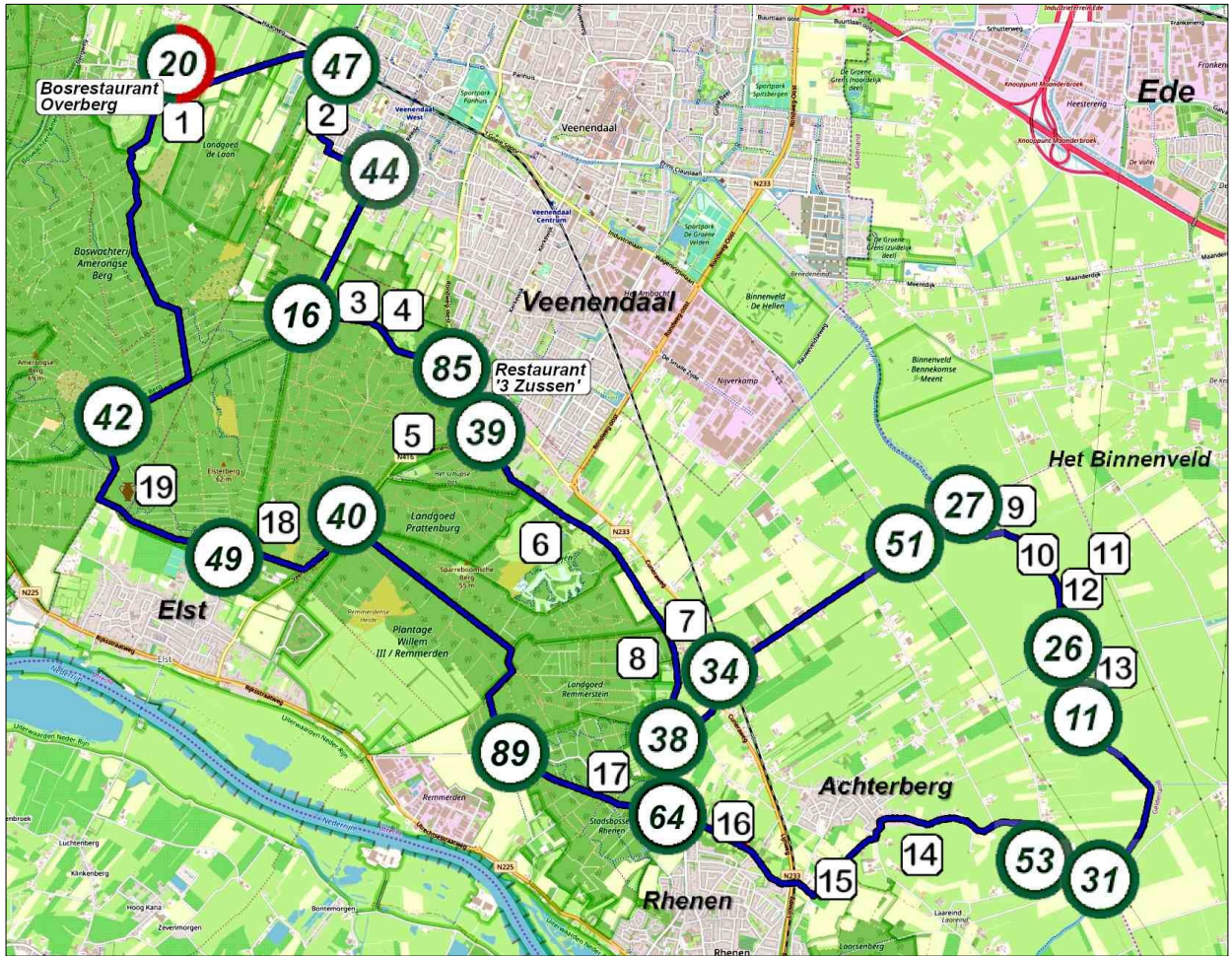
Deze routes zijn te vinden op: <https://www.ivn.nl/afdeling/veenendaal-rhenen>.

Daar zijn de routebeschrijvingen te downloaden.

IVN (Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid) is een landelijke natuur- en milieuvereniging die werkt aan een duurzame samenleving.

Voor opmerkingen over de route kun je mailen naar: natuurpaden@ivnveenendaal-rhenen.nl.

Routekaart Fietsen door bos en Binnenveld

De nummering in de vierkante hokjes verwijst naar informatie in de tekst